

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 54/25

2025 m. balandžio 29 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-453/23 | *Prezydent Miasta Mielca*

Valstybės pagalba: Teisingumo Teismas nurodė aplinkybes, kuriomis pagal Sąjungos teisę gali būti draudžiamas atleidimas nuo mokesčių

Lenkijoje įmonei buvo atsisakyta taikyti numatytą atleidimą nuo nekilnojamojo turto mokesčio, kai žemės sklype yra geležinkelių infrastruktūra, suteikta naudotis geležinkelių vežėjams, motyvuojant tuo, kad jį taikant būtų pažeista Sąjungos teisė valstybės pagalbos srityje. Lenkijos vyriausiasis administracinis teismas šiuo klausimu kreipėsi į Teisingumo Teismą. Teisingumo Teismas mano, kad bendras ir abstraktus atleidimas nuo mokesčio, kaip antai numatytas Lenkijos įstatyme, iš esmės nėra valstybės pagalba, nes juo nesuteikiama atrankiojo pranašumo. Neatrodo, kad šis atleidimas nuo mokesčio būtų susijęs su konkrečiais įmonių, kurioms jis taikomas, arba jų veiklos požymiais ar būtų akivaizdžiai diskriminacinės sistemos dalis. Šis atleidimas nuo mokesčio, grindžiamas neutraliu kriterijumi, taikomas įvairiems subjektams, įskaitant skirtingų dydžių ir sektorių įmones, taip pat neekonominę veiklą vykdančius subjektus. Be to, juo siekiama dvejopo tikslo: biudžeto ir aplinkos apsaugos. Vis dėlto nacionalinis teismas turi įvertinti, ar nagrinėjama atleidimo nuo mokesčio sistema yra valstybės pagalba.

Lenkijos įmonė, savo žemės sklypuose turinti privatą privačiuojamąjį geležinkelio kelią, nusprendė jį suteikti naudotis geležinkelių vežėjui, kad pasinaudotų atleidimu nuo nekilnojamojo turto mokesčio. Šiuo tikslu ji paprašė kompetentingos institucijos pateikti išaiškinimą dėl mokesčių, patvirtinantį jos teisę į šį atleidimą nuo mokesčio.

Nors įmonė atitiko visas Lenkijos teisėje numatytas sąlygas, jai buvo atsisakyta taikyti atleidimą nuo mokesčio, motyvuojant tuo, kad pagal Sąjungos teisę tai būtų buvusi neteisėta valstybės pagalba, nes apie ją nebuvo iš anksto pranešta Komisijai.

Įmonė užginčijo šį atsisakymą Lenkijos teismuose. Nebūdamas tikras, ar šis atleidimas nuo nekilnojamojo turto mokesčio gali būti kvalifikuojamas kaip valstybės pagalba pagal Sąjungos teisę¹, Lenkijos vyriausiasis administracinis teismas kreipėsi į Teisingumo Teismą. Jis siekė išsiaiškinti, ar šiuo atleidimu nuo mokesčio subjektams, kuriems jis taikomas, suteikiamas atrankusis pranašumas ir iškraipoma arba gali būti iškraipyta konkurencija.

Teisingumo Teismo teigimu, **neatrodo, kad nagrinėjamu atleidimu nuo nekilnojamojo turto mokesčio būtų suteikiamas atrankusis pranašumas, taigi ir kad jis būtų valstybės pagalba. Vis dėlto nacionalinis teismas turi priimti galutinį sprendimą šiuo klausimu.**

Atlikdamas analizę Teisingumo Teismas rėmėsi prielaida, kad nekilnojamojo turto mokesčio teisinė sistema, kaip antai numatyta Lenkijos įstatyme, yra „įprasta“ mokesčių sistema, į kurią atsižvelgiant vertinamas galimas atleidimo nuo mokesčio atrankumas. Ši sistema taikoma visiems nekilnojamojo turto savininkams ar turėtojams ir joje apibrėžiamos nekilnojamojo turto mokesčio sudedamosios dalys, įskaitant nagrinėjamą atleidimą nuo mokesčio.

Bendras ir abstraktus atleidimas nuo tiesioginio mokesčio, kaip antai nustatytas Lenkijos įstatyme, **iš esmės negali būti laikomas valstybės pagalba.** Kadangi preziumuojama, kad jis būdingas „įprastai“ mokesčių sistemai, juo paprastai nesuteikiama atrankiojo pranašumo.

Vis dėlto yra du atvejai, kai toks atleidimas nuo mokesčio gali būti atrankusis. Viena vertus, kai šis atleidimas nuo

mokesčio yra pagal akivaizdžiai diskriminuojančius kriterijus sukurtos mokesčių sistemos dalis. Kita vertus, kai atitinkamuose teisės aktuose nustatytos sąlygos, kuriomis galima pasinaudoti šiuo atleidimu nuo mokesčio, susijusios su vienu ar keliais konkrečiais įmonių, kurioms jis taikomas, požymiais, kurie yra neatsiejamai susiję su šių įmonių ar jų veiklos pobūdžiu, todėl tos įmonės sudaro nuoseklią kategoriją.

Šiuo atveju nagrinėjamas atleidimas nuo mokesčio taikomas apmokestinamiesiems asmenims su sąlyga, kad jiems, be kita ko, priklauso žemės sklypas, kuris yra geležinkelių infrastruktūros, suteiktos naudotis geležinkelių vežėjams, dalis. **Taigi neatrodo, kad ši sąlyga būtų teisiškai ar faktiškai susijusi su konkrečiais įmonių, kurioms taikomas šis atleidimas nuo mokesčio, požymiais**, tačiau tai turi patikrinti nacionalinis teismas. Taip pat neatrodo, kad ji būtų pagal akivaizdžiai diskriminacinius kriterijus sukurtos mokesčių sistemos dalis.

Taigi atrodo, kad šis atleidimas nuo mokesčio gali būti taikomas nevienalytei naudos gavėjų grupei, kurią sudaro ne ekonominės veiklos vykdytojai ir labai skirtingų dydžių ir veiklos sektorių įmonės. **Vien to, kad tik atleidimo nuo mokesčio sąlygas atitinkančios įmonės gali juo pasinaudoti, nepakanka, kad jis būtų laikomas atrankiuoju.**

Be to, minėtu atleidimu nuo mokesčio siekiama ne tik su biudžetu susijusio tikslo, bet ir aplinkos apsaugos tikslo paskatinti atkurti apleistus privažiuojamuosius geležinkelio kelius ir naudotis šios rūšies transportu. Naudodamosi mokestine autonomija valstybės narės gali tiesioginiu apmokestinimu teisėtai siekti ne tik išimtinai biudžetinio tikslo, bet ir vieno ar kelių kitų tikslų, kurie prireikus visi kartu sudaro reikšmingo referencinio pagrindo tikslą.

Vis dėlto, jei nacionalinis teismas nuspręstų, kad nagrinėjamu atleidimu nuo mokesčio suteikiamas atrankusis pranašumas, tuomet reiktų išnagrinėti, ar, atsižvelgiant į jo bendras savybes, juo iškraipoma arba gali būti iškraipyta konkurencija. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas pabrėžė, kad dėl įmonės atleidimo nuo išlaidų, kurias ji paprastai patirtų Sąjungos lygiu liberalizuotame ekonomikos sektoriuje, iš esmės iškraipomos konkurencijos sąlygos.

PRIMINIMAS: Kreipimaisi dėl prejudicinio sprendimo priėmimo valstybių narių teismams, nagrinėjantiems juose iškeltas bylas, suteikia galimybę pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas ir jo santrauka, jeigu rengiama](#), nuo paskelbimo dienos prieinami CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Stefaan van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170.

Sprendimo paskelbimo posėdžio vaizdai prieinami „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

Likite su mumis!

¹ SESV 107 straipsnio 1 dalį.